BONT VOOR DIEREN

SPREEKBEURTPAKKET

Gemaakt door stichting Bont voor Dieren

BONT VOOR DIEREN

Inhoud

1. Bont

2. Dieren in het wild

3. Dieren in gevangenschap

4. Bont en mode

5. Bont voor Dieren

6. Uitdeel materiaal

1 Bont

Bont, het lijkt tegenwoordig weer helemaal in. Op straat zie je veel jongens en meisjes lopen met een jas met een echte bontkraag. Een paar jaar geleden was bont niet meer gebruikelijk; het was een symbool van dierenleed geworden. De laatste tijd is dit beeld omgeslagen, bont lijkt nu stoer.

Maar laten we beginnen met de vraag: wat is bont eigenlijk? Het antwoord is eenvoudig: bont is de vacht van een dood dier. Deze vacht is bewerkt zodat er kleding van kan worden gemaakt.

Zeehonden zijn misschien wel de bekendste dieren die gedood worden voor hun vacht. Nog steeds worden er in Canada elk jaar duizenden jonge zeehonden doodgeknuppeld. Maar er zijn veel meer dieren die gedood worden voor hun bont: konijnen, vossen, wasbeerhonden, coyotes en nertsen. Zulke dieren, waarvan de vacht wordt gebruikt om kleding van te maken, worden pelsdieren genoemd. Deze dieren worden enkel en alleen gedood voor hun vacht en voor niets anders, zoals bijvoorbeeld vlees.

1.1 Van wildvangst naar fokken

Vroeger werden veel wilde dieren gevangen voor hun vacht. Die werd van het dier gehaald en verkocht. Dat gebeurde op zo'n grote schaal dat sommige dieren steeds zeldzamer werden en zelfs uitstierven. Verschillende tijger- en wolvensoorten zijn mede door die jacht uitgestorven. Ook zijn hierdoor luipaarden en panters nu zeer bedreigde diersoorten.

Door de jacht werden deze dieren steeds zeldzamer, maar de vraag naar bont bleef. Om dat probleem op te lossen, werden bontfokkerijen opgezet waar dieren werden gefokt voor hun vacht. En zo gaat het nog steeds. Er worden nog wel dieren voor hun vacht in het wild gevangen, maar het grootste deel van al het bont is afkomstig van fokkerijen. Vooral Denemarken, Finland, China, Rusland, Canada en de Verenigde Staten houden op grote schaal dieren in gevangenschap. Ook in Nederland werden op grote schaal nertsen gefokt en gedood voor hun vacht. In 2021 moesten alle fokkers de deuren gelukkig sluiten!

1 Bont

1.2 Bont gaat om veel geld

In de bontindustrie gaat het om grote getallen. Jaarlijks worden wereldwijd meer dan 100 miljoen nertsen, vossen, wasbeerhonden en andere dieren gedood voor hun vacht. De vachten worden daarna op bontveilingen verkocht. Wat gebeurt er na de verkoop met de vachtjes? Die gaan voor het grootste deel naar China. Meer dan 70% van al het bont in de wereld wordt daar met chemische stoffen bewerkt. Om daarna op weer andere plekken tot bontkleding en accessoires te worden gemaakt. Binnen Europa gebeurt dat vooral in Griekenland. Nederland is een behoorlijk groot bont producerend land geweest. Het bont bleef echter niet in ons land. Het ging vooral naar het buitenland. Maar helaas is er hier wel veel bont te koop. Dit bont is voor het grootste deel afkomstig uit China. Daar worden dieren zoals wasbeerhonden in kleine hokjes gehouden. De vachten van deze dieren worden voor weinig geld geëxporteerd naar landen zoals Nederland.

1.3 Het milieu en onze gezondheid

Bont is slecht voor het milieu. De dieren waar het bont van wordt gemaakt poepen veel, waardoor ze het milieu vervuilen. Een vacht van een dier moet bewerkt worden om te voorkomen dat het weg rot. Daarom wordt de vacht bewerkt met agressieve chemicaliën. Dit is slecht voor de volksgezondheid en het milieu. Na een onderzoek onthulde Bont voor Dieren in januari 2016 dat de echte bontkragen van sommige kinderjassen kankerverwekkende en hormoonverstorende stoffen bevatten: heel erg ongezond dus!

2 Dieren in het wild

Vroeger was bont alleen afkomstig van de jacht op dieren. Later kwamen daar bontfokkerijen bij. Hoewel tegenwoordig het merendeel van het bont van fokkerijen komt, wordt er ook nog steeds veel op dieren met een mooie vacht gejaagd. Wildvangst zorgt voor 15% van al het bont. Deze jacht valt op door de wrede manier waarop het gebeurt. Het doodknuppelen van zeehonden is het bekendste voorbeeld, maar ook de jacht met wildklemmen zorgt voor veel dierenleed. In dit hoofdstuk wordt hier dieper ingegaan op.

2.1 Zeehondenjacht

Een stukje geschiedenis

Toen eind jaren zestig voor het eerst beelden van de zeehondenjacht te zien waren op tv, ging er een golf van walging door de wereld. Jagers sloegen met knuppels de schedels van jonge zeehondjes in en vilden de dieren, soms nog levend. Deze vreselijke beelden zorgden voor zoveel protest dat de invoer van de vachten van de allerjongste zeehondjes in Europa verboden werd. Deze whitecoats (Engels voor 'witjassen') zijn jonge zeehonden, niet ouder dan twee weken. Ze hebben een hele mooie, zachte, witte vacht en zijn daarom erg gewild. Het Europese verbod en de internationale protesten zorgden ervoor dat de markt voor zeehondenbont bijna volledig instortte. Op whitecoats mag sinds 1989 in Canada niet meer gejaagd worden. Halverwege de jaren 90 begonnen jagers in landen als Noorwegen en Canada langzaam weer meer op zeehonden te jagen. Zo begon de zeehondenjacht weer wat te groeien. Op dit moment worden niet zoveel zeehonden als vroeger, maar toch nog duizenden (vooral jonge) zeehonden per jaar doodgeknuppeld. Landen die op zeehonden jagen zijn Canada, Namibië, Noorwegen, Rusland en Groenland. In Nederland leven ook zeehonden, in de Wadden- en Noordzee. Dat zijn andere zeehondensoorten dan in Canada en Namibië: in ons land leven namelijk de gewone en de grijze zeehond. Rond 1950 werd zeehondenbont populair in Nederland en gingen mensen fanatiek op de zeehonden in de Waddenzee jagen. Al in 1962 waren er nog maar zo weinig over dat de jacht in Nederland verboden werd.

2 Dieren in het wild

Jachtseizoen

Elk jaar in november begint het zeehondenjachtseizoen in Canada, maar pas tegen eind maart komt de jacht op gang. Dan zijn namelijk de jonge zeehondjes net geboren. Die mogen in Canada worden gedood zodra ze ongeveer twaalf dagen oud zijn. Dan gaan ze in de rui en zijn het net geen whitecoats meer. De Canadese zeehondenjacht is de grootste commerciële jacht op zeezoogdieren in de wereld. De Canadese regering geeft ieder jaar toestemming voor het doodknuppelen van zeehonden en stelt daarvoor het aantal vast. Daarnaast sterven er echter ook zeehonden die gewond raken, maar kunnen vluchten later vaak alsnog aan hun verwondingen of verdrinken. Bovendien houden de jagers zich vaak niet aan de regels van de overheid.

De jacht op jonge zeehondjes is in Canada en Noorwegen toegestaan. De zeehondenjagers beweren dat zeehonden de visstand omlaag zouden brengen. Dat klinkt als de omgekeerde wereld! Onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek laat zien dat niet de zeehond, maar juist de mens verantwoordelijk is voor de lage visstand. Hele zeeën worden met gigantische netten vrijwel leeggehaald. De echte reden dat er weer steeds meer op zeehondjes wordt gejaagd, is dat er een nieuwe markt is ontstaan in China, Japan, Rusland en Zuid-Korea. In deze landen is de bontjas de laatste jaren een gewild statussymbool, waar veel geld voor wordt uitgegeven.

Verbod

Sinds 2007 is het in Nederland verboden om zeehondenproducten te importeren en te verkopen. Dat mag ook wel, want maar liefst 95% van de Nederlanders vindt de jacht op zeehonden schandalig. Vanaf 2010 is het verbod geldig voor de hele Europese Unie. Ook in de Verenigde Staten is het verboden om zeehondenproducten te importeren en te verkopen.

2 Dieren in het wild

2.2 Wildvangst

Zeehonden zijn niet de enige dieren waarop gejaagd wordt voor bont. Elk jaar worden miljoenen eekhoorns, bevers, marters, coyotes, muskusratten, vossen en andere dieren gevangen. Dat gebeurt vooral in Noord-Amerika en in Rusland. Zulke dieren worden meestal niet door jagers geschoten, maar met wildklemmen gevangen. Dat is veel gemakkelijker dan schieten. Deze dieren leven namelijk in uitgestrekte wildernis. Ook zijn veel van deze dieren nachtdieren, en in het donker is het lastig richten. Door klemmen te zetten kunnen de jagers wachten tot er een dier in vast komt te zitten. De wildklemmen worden meestal niet dagelijks gecontroleerd.

Wildklem

De meest gebruikte wildklem is de leg-hold trap (dat betekent in het Engels letterlijk 'poot-vast-val'). Zo'n klem bestaat uit twee stalen kaken die keihard dichtslaan als een dier erop gaat staan. Een sterke veer zorgt ervoor dat de kaken klem blijven zitten om de poot (of nek) van het dier dat in de val is getrapt. Een wildklem veroorzaakt erg veel dierenleed. Soms lukt het een dier te ontsnappen, maar dat levert zeer ernstige verwondingen op. De meeste dieren komen echter niet los uit de wildklem en zitten soms dagen vast, totdat de jager de klemmen komt controleren. Als ze dan niet al aan hun verwondingen zijn overleden, worden ze door de jager gedood en gevild. Er lopen in de Verenigde Staten en Canada jaarlijks ongeveer 5 miljoen dieren in een val. Hoeveel dieren er over de hele wereld met wildklemmen worden gevangen, is niet bekend.

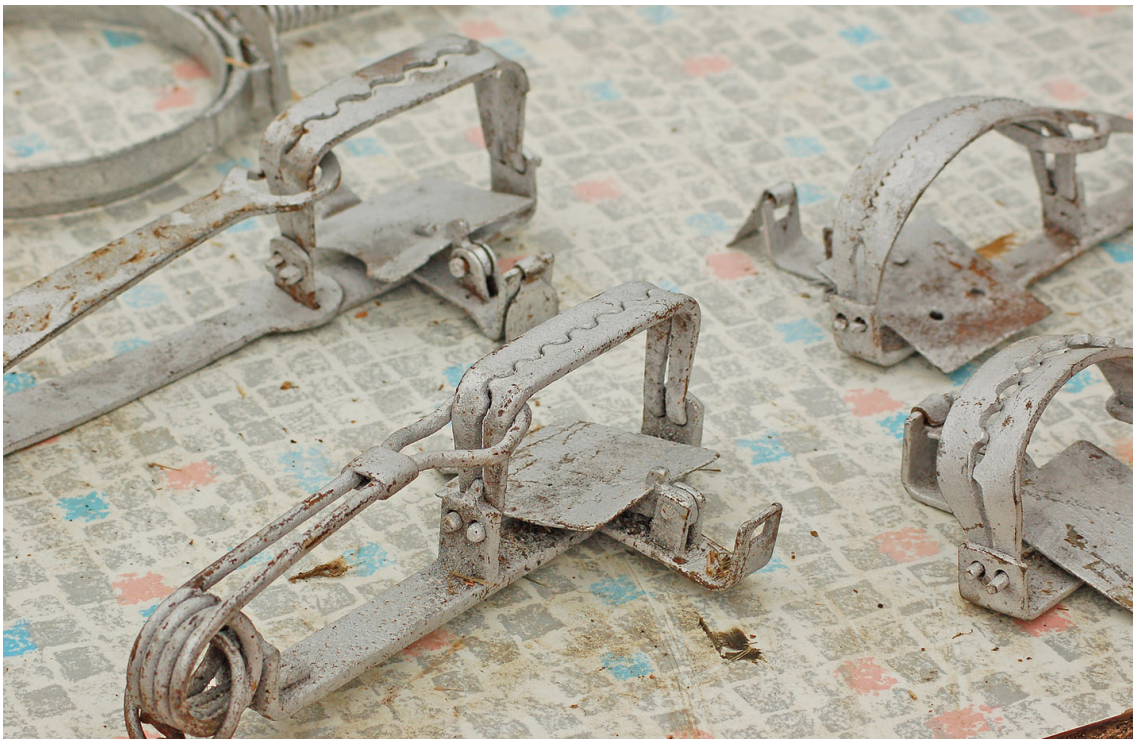

2 Dieren in het wild

2.3 De coyote

Een coyote wordt gevangen met behulp van wildklemmen. Maar dat is zeker niet het enige dier die voor een bontkraag gestorven is. Naast de gewilde pelsdieren stappen er natuurlijk ook allerlei andere dieren op wildklemmen. En ook zij overleven dit niet. Deze onbedoelde slachtoffers worden door de jagers rommeldieren genoemd. Dat zijn bijvoorbeeld vogels, reeën, honden, katten en heel soms ook koeien en schapen. Per 'gewenst' dier worden ook één tot vier andere dieren gedood. Dat zijn een heleboel dode dieren voor één kraag.

Verbod in Europa op wildklemmen, niet op import

De jacht met wildklemmen is wreed en kost veel onnodige dierenlevens. Bovendien bedreigde de wildklem veel beschermde diersoorten met uitsterven. Daarom begon in Europa zo'n 30 jaar geleden het protest tegen het gebruik van de wildklem. Steeds luider werd de roep om een verbod, met als resultaat dat de jacht met de leg-hold trap sinds januari 1995 in de hele Europese Unie verboden is. Helaas is het binnen de Europese Unie niet verboden om bont verkregen uit wildklemmen te verkopen. Je mag in Europa dus geen dieren meer vangen met een leg-hold trap, maar je mag wel bont importeren dat ergens anders op de wereld met zo'n wildklem verkregen is. Driekwart van al het bont gevangen met wildklemmen wordt gewoon in Europa verkocht. Ook in Nederland!

3 Dieren in gevangenschap

Veel dieren worden gefokt voor hun vacht en niets anders, het vlees wordt dan niet gegeten. Deze dieren leven vaak in slechte omstandigheden en worden op wrede wijze gedood. Ook in Nederland werden nertsen gefokt voor hun vacht.

Er worden in Nederland wel meer dieren gefokt, voor hun vlees bijvoorbeeld. De regels voor het fokken van dieren voor hun vacht zijn echter veel minder streng dan die voor bijvoorbeeld koeien ofvarkens. De regels voor nertsenfokkerijen zijn ook nog eens opgesteld door de bontindustrie zelf en niet door de overheid.

Vier diersoorten verdienen in dit informatiepakket iets meer aandacht. Zij worden namelijk heel veel voor bontproductie gebruikt. Het gaat om de wasbeerhond, nerts, vos en het konijn. Hoe leven zij in de natuur? En hoe worden ze gefokt?

3.1 De wasbeerhond

Wasbeerhonden zijn iets groter dan wasberen en hebben een geelbruinige vacht. In de vrije natuur leven de dieren vooral in bossen vlakbij water. Het zijn nachtdieren die onder andere insecten en vruchten eten. De wasbeerhond is trouw aan zijn partner en leeft met zijn familie in een hol. Ze leven in Oost-Azië, maar komen tegenwoordig ook voor in Oost-Europa.

Voor kragen worden wasbeerhonden gebruikt. In Aziatische landen zoals China worden wasbeerhonden speciaal voor het bont gefokt. Dit gebeurt onder erbarmelijke omstandigheden. Er zijn meerdere gevallen bekend van dieren in de bontindustrie die in China levend gevild worden. Wasbeerhondenbont wordt meestal verkocht onder de naam Finn Raccoon. Wasbeerhondenbont zie je nu heel veel terug op straat. De meeste bontkragen die nu gedragen worden zijn hiervan gemaakt!

3 Dieren in gevangenschap

3.2 De nerts

De nerts is een marterachtige en familie van de otter. Het is een roofdier en zijn dieet bestaat uit kleine dieren zoals muizen, ratten en mollen. Een nerts leeft solitair (alleen) en is in zijn element aan de oevers van beken, rivieren of meren. Nertsen zwemmen dan ook vaak en goed. Iedere nerts heeft een eigen leefgebied, een territorium, waar andere nertsen niet mogen komen. Dat maakt een nerts duidelijk door op verschillende plekken in zijn territorium een plasje achter te laten, zodat andere nertsen weten dat het verboden gebied is. Alleen in het voorjaar zien nertsen elkaar. Dan gaan de mannetjesnertsen naar territoria van verschillende vrouwtjes om te paren. Een vrouwtje krijgt na zes tot zeven weken vijf of zes jongen.

In Nederland leefde ook een nertsensoort, de Europese nerts. Deze soort komt in Nederland niet meer in het wild voor. De redenen hiervoor zijn jacht en voedselconcurrentie met de Amerikaanse nerts. Deze nertsensoort komt oorspronkelijk niet uit Nederland, maar er zijn dieren uit fokkerijen ontsnapt.

Nederland stond tot 2021 nummer drie op de ranglijst van nertsproducerende landen. In 159 fokkerijen werden zo'n 6 miljoen nertsen per jaar gedood voor hun vacht. Dat gebeurde het meeste in Noord-Brabant, de Gelderse Vallei en Limburg. Nertsen werden onder slechte omstandigheden gehouden. In kleine kooien van gaas (85 cm lang, 30 cm breed en 45 cm hoog met een nestkist van 20 bij 20 cm) werden meestal twee nertsen gehouden. En dat terwijl nertsen zich in de natuur goed voelen als ze alleen leven in een groot territorium. In een klein kooitje, met nog een ander, kan een nerts zijn natuurlijk gedrag niet vertonen. Zo'n nerts kan hier gek van worden en gaat bijvoorbeeld eindeloos lang rondjes door de kooi lopen of hij bijt zijn staart eraf. Nertsen worden in het voorjaar geboren en als ze hun wintervacht krijgen en in de herfst, na ongeveer zeven maanden, gedood met gas.

Verbod

In december 2012 nam het Nederlandse Parlement een wet aan die het fokken van nertsen voor het bont verbiedt. Vanaf 2024 is het verboden om in ons land nertsen te fokken voor hun vacht. Door corona is deze datum drie jaar naar voren gehaald naar 2021. Nertsen zijn erg bevattelijk voor corona en vormden zo een gevaar voor de volksgezondheid.

3 Dieren in gevangenschap

3.3 De vos

De vos is familie van onze eigen huishond. Net als de hond is de vos een roofdier. Vossen zijn niet kieskeurig. Kleine knaagdieren en konijnen vormen het hoofdmenu, maar vossen eten ook vogels, insecten, eieren en zelfs bessen en ander afgevallen fruit. Ze zijn geen solitaire dieren en leven meestal in gezinnen samen: een mannetjesvos, een vrouwtjesvos en hun jongen. Een vrouwtjesvos kan elk jaar één keer een nest jongen krijgen. Meestal zijn dat er vier tot zes. Vaak blijven een paar dochters ook bij het gezin als ze eenmaal volwassen zijn. De grootte van een territorium verschilt. Het hangt erg af van hoeveel voedsel er te vinden is en kan variëren van een halve tot wel twintig vierkante kilometer. Vossen lopen en rennen dus soms een heel eind. Je kunt in de periode mei tot juli nog wilde vossen zien in Nederland, maar dan moet je vroeg op pad en ook nog geluk hebben. Vossen zijn erg schuw en laten zich daarom niet makkelijk zien.

Voor de bontindustrie worden twee vossensoorten gefokt: de blauwvos en de zilvervos. In Nederland is het sinds 2008 verboden om vossen voor hun vacht te fokken. Deze fok wordt verboden omdat vossen in fokkerijen het bijzonder slecht hebben. Ze zitten met zijn tweeën in kleine kooien, in een hal met duizenden dicht op elkaar; ze hebben geen mogelijkheid om te rennen en ze kunnen niet vluchten of zich verstoppen, ondanks hun angst voor mensen. Hierdoor gebeurt het regelmatig dat ze hun eigen jongen bijten of zelfs doden en zichzelf verwonden. De helft van de jongen die in een fokkerij geboren worden, sterft daardoor op de een of andere manier. De vossen die niet sterven, worden na ongeveer zeven maanden gedood.

3 Dieren in gevangenschap

3.4 Het konijn

Het konijn is natuurlijk een heel bekend dier. Konijnen worden veel als huisdier gehouden en ook in boeken en tekenfilms kom je konijnen vaak tegen. Konijnen kunnen het hele jaar door meerdere keren jongen krijgen en ze krijgen er vijf tot acht per keer. Dat telt snel op! Er zijn veel verschillende tamme konijnenrassen, van dwergkonijn (net 1 kilogram) tot Vlaamse reus (8 kilogram). In het wild leven konijnen in grote groepen bij elkaar in een konijnenhol. Dat is een uitgebreid gangenstelsel in bijvoorbeeld een heuvel of een duin. Konijnen zijn echte planteneters en eten onder andere grassen en graan.

Er wordt geschat dat er jaarlijks wereldwijd meer dan één miljard konijnen gedood worden voor hun vacht. Dat gebeurt niet in Nederland, maar wel in landen om ons heen, zoals Frankrijk en Spanje. Bontkonijnen leven in kleine kooitjes. Vrouwtjes worden twee weken na een bevalling weer zwanger gemaakt, ook al zijn haar kleintjes nog bij haar. De konijnen zien geen daglicht en na ongeveer zes maanden worden ze gedood.

3.5 Andere dieren

Er zijn nog andere diersoorten die voor hun bont gefokt worden. In het buitenland worden bijvoorbeeld chinchilla's gefokt. De chinchilla is een wollig knaagdier en komt oorspronkelijk uit het Andesgebergte in Zuid-Amerika, maar is daar door de jacht vrijwel uitgeroeid. Het houden van chinchilla's in fokkerijen is, net als bij vossen, sinds 2008 in Nederland verboden. Kijk ook op onze website voor diereninformatie!

4 Bont en mode

Vroeger droegen mensen in koude gebieden bont omdat er geen andere warme kledingstukken waren. Er werd gejaagd op dieren. Het vlees werd opgegeten en de vacht werd als kleding gebruikt. Dit is natuurlijk al lang niet meer zo. Er zijn prima andere kledingsoorten tegen kou. Kleding wordt ook gedragen omdat het in de mode is of omdat het je een bepaalde status geeft. Daar is op zich niks mis mee, maar wat als er bont in kleding wordt verwerkt?

4.1 Bont raakte uit

Bont gaf mensen die het droegen tot nog maar dertig jaar geleden een hogere status. Bont is namelijk duur en door bont te dragen zeiden mensen: 'Kijk eens hoe rijk ik ben'. Hoe meer dieren in de bontjas waren verwerkt, hoe meer aanzien dat gaf. Dat was helemaal het geval als het bont was van zeldzame dieren of dieren die moeilijk te vangen waren.

Toen de gruwelijke beelden van de zeehondenjacht in de jaren 80 op tv kwamen, was bont in één keer helemaal niet meer populair. Mensen zagen overal ter wereld wat voor dierenleed aan bont kleefde en stopten met het kopen van bont. Modeontwerpers vonden bont niet interessant meer en winkels hielden op met het verkopen van bont. Bont was uit!

Jassen die geheel gemaakt zijn van bont zijn zeldzaam geworden. Het gaat nu vooral om bont aan capuchons en accessoires. Dit zie je veel jongeren en volwassenen nu dragen. Bont als statussymbool is weer terug. Op het etiket staat daar vaak niets over, maar vanaf 2013 wordt het verplicht om op kleding aan te geven of er echt bont in is verwerkt. Het maakt natuurlijk geen verschil of bont gebruikt wordt voor een hele jas of aan een kraag. Het veroorzaakte dierenleed blijft gelijk. Ons advies is dus: koop het niet als je niet zeker weet of het om echt bont gaat. Je kunt hiervoor de bonttest doen.

4.2 Hot or not?!

Er zijn beroemdheden die graag bont dragen. Zij geven soms het idee dat bont wel weer moet kunnen. Gelukkig zijn er ook veel sterren die zich inzetten tegen bont. Voorbeelden van sterren die wel bont dragen zijn: Lil' Kleine, Boef en Jennifer Lopez. Andere beroemdheden zijn juist tegen bont en helpen soms mee actie te voeren. In Nederland zijn bijvoorbeeld actrice Georgina Verbaan, Ruben van de Meer en Sanne Vogel tegen bont. Zij helpen vaak mee actie te voeren. Ook verschillende modebladen zijn tegen bont. Het modemagazine Cosmopolitan promoot nepbont en de Grazia en ELLE hebben een bontvrij beleid. Dat betekent dat ze geen bont promoten in hun artikelen.

4 Bont en mode

4.3 Verantwoord bont bestaat niet

In Nederland hebben de bonthandelaren zich verenigd in het Nederlands Bont Instituut. Het Nederlands Bont Instituut probeert bont een positief beeld te geven door termen als 'verantwoord bont' en 'restproduct' te gebruiken. Daarmee bedoelen ze dat bont goed is voor het milieu of dat bont iets is dat overblijft nadat een dier gegeten is. Maar: verantwoord of diervriendelijk bont bestaat niet. Dieren die voor hun vacht in fokkerijen worden gehouden hebben altijd een vreselijk en kort leven. Ook bont van dieren die in klemmen in het wild worden gevangen wordt door de bonthandel 'verantwoord' genoemd. De gevangen dieren sterven echter een langzame en pijnlijke dood. Bont is ook geen restproduct.

4.4 En leer dan?

Bont voor Dieren krijgt vaak vragen over leer. Geldt voor leer hetzelfde als voor bont? Leer is huid van een dier. De huid is bewerkt om er bijvoorbeeld schoenen van te maken. Leer is meestal een bijproduct van de vleesindustrie. Normaal gesproken worden dieren dus niet speciaal gefokt voor leer. Bont voor Dieren vindt dat mensen zouden moeten proberen om niet te veel leer te gebruiken, maar het is soms moeilijk om goede vervanging te vinden voor bijvoorbeeld leren schoenen. Leer van dieren die hiervoor speciaal worden gefokt, zoals slangen en krokodillen is vergelijkbaar met bont. Dat zou niemand moeten dragen.

4.5 Verschil echt en nepbont

Behalve echt bont is er ook nepbont te koop. Dit is gemaakt van kunststof en lijkt soms erg op echt bont.

Wil je weten of je te maken hebt met echt of nepbont? Doe dan de bonttest! Je kunt de test ook met dit filmpje bekijken: https://youtu.be/0tPWIhgygjg

Voeltest

Wrijf het bont tussen je duim en wijsvinger.

- Echt bont voelt glad en zacht aan
- Imitatiebont voelt wat stroever aan

Kijktest

Blaas zachtjes op de haartjes, zodat je de onderlaag goed ziet.

- Echt bont bestaat vaak uit diverse soorten haar. De ondervacht is pluizig, zoals bij een kat of hond. Vaak steken er lange, dikkere haren uit die aan de onderkant meestal een andere kleur hebben. De onderste laag is echt leer.
- Imitatiebont valt niet zo soepel uit elkaar als echt bont. Alle haren zijn ongeveer even dik. Vaak zijn niet duidelijk echt verschillende soorten haar te zien. De lange haren zijn in één kleur. De onderste laag is van stof. De volgende twee testjes kun je beter niet in de winkel doen!

4 Bont en mode

Priktest
Prik met een speld dwars door het bont.

- Echt bont: de speld gaat er moeilijk doorheen. Je moet even doordrukken
- Imitatiebont: de speld glijdt gemakkelijk door de onderlaag

Vuurproef
Trek voorzichtig een paar haartjes uit het bont en houd deze bij een vlam.

- Echt bont verschroeit als je eigen haar. De haartjes verschrompelen helemaal en ruiken als mensenhaar
- Imitatiebont smelt en ruikt als verbrand plastic. Aan de topjes voel je harde bolletjes (eerst laten afkoelen!)
-

Hieronder vind je foto's met echt en nep bont, zie jij het verschil? (op de laatste bladzijde kan je zien welke foto's met echt bont zijn!).

5 Bont voor dieren

Bont voor Dieren komt op voor alle dieren die lijden in de bontindustrie. Wij vinden dat je geen dieren moet doden alleen maar om van hun vacht een bontjas te maken.

Nertsen, vossen, konijnen en andere wilde dieren horen niet in een kooi en in het wild vangen van dieren is wreed en gruwelijk. Bont is een luxeproduct waar veel goede andere mogelijkheden voor zijn. Er zijn genoeg andere kleren die net zo mooi en net zo warm zijn als een bontjas.

Sinds 1986 heeft Bont voor Dieren onder andere bereikt dat het fokken van vossen en chinchilla's in Nederland verboden is. Deze resultaten heeft Bont voor Dieren bereikt door goede, krachtige argumenten en de steun van een overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking. Na een jarenlange strijd is ook het fokken van nertsen per 2021 verboden in Nederland.

5.1 Actie en campagne

Bont voor Dieren probeert er op allerlei manieren voor te zorgen dat mensen geen bont meer willen kopen. Daarom voeren wij actie. Wij proberen modeontwerpers en winkelketens over te halen geen bont meer op te nemen in de collectie.

Een andere opvallende campagne is de online verkiezing van een 'Dom Bontje'. Dit is een verkiezing waarbij door het publiek gekozen wordt tussen bekende Nederlanders die een bontblunder hebben begaan. De winnaar wordt een jaar lang Dom Bontje genoemd, een titel waar de 'winnaar' vaak niet zo trots op is. Vorige winnaars waren: Famke Louise en Mart Visser. Zij waren verschillende keren te zien in kleding met bont. Famke Louise schrok van deze uitreiking en wilde in samenwerking Bont voor Dieren een campagne tegen de bontindustrie bedenken.

5 Bont voor Dieren

Daarom heeft Bont voor Dieren in samenwerking met Famke Louise en Videoland een indrukwekkende documentaire gemaakt over de bontindustrie in China. Omdat het erg lastig en gevaarlijk is om de bontindustrie in China te filmen, moest Famke Louise een dekmantel hebben. Famke deed net alsof dat zij een kledinglijn wilde maken en kreeg hierdoor toegang tot verschillende bontfokkerijen. Ondertussen werd er in het geheim gefilmd. Terug in Nederland, werd gecommuniceerd dat zij een kledinglijn met bont zou lanceren, maar dit bleek een ludieke actie om (media) aandacht te vragen voor de documentaire. In de documentaire is onder andere te zien hoe bontdieren leven in kleine, smerige kooien en hoe zij worden behandeld. Ook wordt getoond hoe een pas gedode wasbeerhond wordt gevild.

Famke Louise: *"Ik had destijds totaal geen besef van het leed in de bontindustrie. Met deze documentaire hoop ik dat andere mensen ook wakker worden en geen bont meer dragen. Het was nodig om het opzetten van een kledinglijn als dekmantel te gebruiken. Hierdoor kregen we toegang tot de bontmarkten en -boerderijen in China."* In de documentaire vertelt Famke Louise met tranen in de ogen dat zij begrijpt waarom ze genomineerd was voor Dom Bontje. Ze geeft aan dat het een domme keus is geweest van haar om bont te dragen.

5 Bont voor Dieren

Bontvrij winkelen

Als winkels geen bont (meer) verkopen, dan kunnen ze de bontvrijverklaring ondertekenen. De winkels die dit gedaan hebben staan op de bontvrijlijst. Als je bij winkels die op deze lijst staan kleding koopt weet je zeker dat je geen bont tegen zal komen. Momenteel staan er zo'n 300 winkels op de lijst, maar hij breidt steeds verder uit. Enkele voorbeelden van winkels zijn de Bijenkorf, H&M, en Vero Moda. De bontvrijlijst kun je vinden op onze website: www.bontvoordieren.nl/bontvrij/bontvrijlijst/

5.2 Via de politiek

Ook via de politiek oefent Bont voor Dieren invloed uit op de bonthandel. Zo hebben we bereikt dat na de vossenfokkerij en de chinchillafokkerij ook de nertsenfokkerij in Nederland verboden is. Een paar andere politieke successen van Bont voor Dieren zijn:

• Sinds december 2008 mag er in Nederland en Europa geen honden- en kattenbont worden ingevoerd en verkocht;
• Het verbod op import van zeehondenbont en –producten. Hier heeft Bont voor Dieren zich jarenlang voor ingezet. Vanaf 2010 is het in de Europese Unie verboden om zeehondenbont te importeren.
• Vanaf 2013 moeten kledingstukken met bont erin verplicht etiketten hebben waarop staat dat er dierlijke producten in verwerkt zijn.
• Het nertsenfokverbod dat in 2021 in is gegaan.

5.3 Zelf iets doen

Bont voor Dieren kan alleen succes hebben wanneer mensen achter ze staan en dat is gelukkig het geval. Het grootste deel van de Nederlandse bevolking keurt bont af. Iedereen kan Bont voor Dieren helpen door:

• bijvoorbeeld een spreekbeurt te geven of een werkstuk te maken over Bont voor Dieren en/of bont;
• een bonttest te doen op school of thuis;
• een project voor Bont voor Dieren te doen;
• op een vriendelijke manier aan winkels die echt bont verkopen te vertellen dat je dat jammer vindt;
• mensen die bont dragen te vertellen over de dieronvriendelijkheid van echt bont/. Misschien willen ze hun bont wel afstaan aan Bont voor Dieren. Bont voor Dieren gebruikt de kragen vervolgens in haar voorlichtingscampagnes.

Met de hulp van alle bontgenoten staat Bont voor Dieren veel sterker. Maar het allerbelangrijkste wat je tegen bont kan doen is het niet kopen en dragen van bont. Wanneer er geen bont meer gekocht wordt hoeven er geen dieren meer gedood te worden voor hun vacht!

5 Bont voor Dieren

5.4 Website

Op de website van Bont voor Dieren is heel veel informatie te vinden. Niet alleen over Bont voor Dieren zelf en verschillende belangrijke acties en campagnes, maar ook over bont. Welke dieren worden bijvoorbeeld gedood voor bont? Wat is een nertsenfokkerij? Hoe kun je zien of bont echt of nep is? De website kan heel goed het beginpunt van een werkstuk of een spreekbeurt zijn. De website van Bont voor Dieren is: www.bontvoordieren.nl. Natuurlijk kun je Bont voor Dieren ook volgen op Facebook, Twitter en Instagram!

Handige linkjes voor meer informatie:

Dieren informatie
https://www.bontvoordieren.nl/bontvrij/dieren/

Dierlijke materialen
https://www.bontvoordieren.nl/bontvrij/dierlijke-materialen/

Bonttest
https://www.bontvoordieren.nl/bontvrij/bonttest/

Campagnes Bont voor Dieren
https://www.bontvoordieren.nl/wat-we-doen/campagnes/

E*n niet te vergeten! Hebben jij en je klasgenootjes kunnen raden welke jassen met echt en nep bont waren? De echte bontjassen waren: nummer 1 (coycote), nummer 2 (vos) en nummer 5 (wasbeerhond)*

6 Uitdeel materiaal

Tijdens je spreekbeurt kan je deze plaatjes rond laten gaan in je klas!

6 Uitdeel materiaal

6 Uitdeel materiaal

6 Uitdeel materiaal

6 Uitdeel materiaal

6 Uitdeel materiaal